κάμω ἀπάνω στὴν τρέλλα μου...

Ἡ λαμπάδες τοῦ Κοντοσταύλου

Ἀφήνουμε τὸν ἐξαίρετο φίλο μας λοχαγὸ Ρολάνδο Φερουλιὰκ Γαλβατὸν κλπ. νὰ κοιμᾶται μὲ τὶς γροθιὲς σφιγμένες ἀπάνω στὸ κρεββάτι του, ποὺ ἦταν καμωμένο ἀπὸ δέρματα ἀλεπούδων. καὶ παρακαλοῦμε τοὺς ἀναγνώστας μας νὰ μᾶς συνοδεύσουν δεκαπέντε μίλλια μακρυά, στὸν Πύργο τοῦ Ταλεμόνδου, ὅπου διέμενε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ σταυλάρχης βαρῶνος Ἄννας Μονμορανσύ.

Ὁ Πῦργος τοῦ Ταλεμόνδου δὲν διέφερε πολὺ ἀπὸ τὶς ἄλλες μεγαλοπρεπεῖς κατοικίες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὥστε νὰ τὸν περιγράψουμε λεπτομερῶς. Ἐκεῖνο ποὺ ἀποτελοῦσε τὴν πρωτοτυπία τῆς κατοικίας τοῦ βαρώνου, δὲν ἦταν οὔτε τὰ κυκλώπεια θεμέλιά του, οὔτε οἱ μεγάλες καὶ λαμπρὲς αὐθουσές του, οὔτε τὰ τρομερά του ὑπόγεια, οὔτε ἡ σκοπιές του καὶ ἡ ἐπάλξεις του. Ἡ πρωτοτυπία, γιὰ τὴν ὁποία μιλήσαμε, βρισκόταν ὅλη στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Πύργου.

Χρόνια τώρα εἶχε νὰ πατήσῃ τὸ πόδι της, γυναῖκα στὸν Πῦργον αὐτόν. Τὸ Ταλεμόνδο ἤτανε περισσότερο φρούριο παρὰ κατοικία. Ὅσοι ἔμεναν σ' αὐτὸ ξυπνοῦσαν τὸ πρωῒ μὲ τὶς σάλπιγγες ὅπως ἐπίσης κοιμόντουσαν μὲ τὶς σάλπιγγες. Καὶ αὐτά, γιατὶ ὁ Πῦργος ἦταν μόνο ἡ σκυθρωπὴ κατοικία ὅπου ὁ μελαγχολικὸς βαρῶνος ἐπήγαινε γιὰ νὰ βυθισθῇ ἥσυχος στὶς σκέψεις του, μὰ ἐπιπροσθέτως φιλοξενοῦσε καὶ τετρακόσιους ὁπλίτας διφόρων ἐθνικοτήτων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἕνα ἀπόσπασμα συνώδευε πάντοτε. ὡς τιμητικὴ φρουρά, τὸ βαρῶνο στὰ κυνήγια του καὶ στοὺς περιπάτους του !

Ὁ Ἄννας ντὲ Μονμορανσὺ δὲν ἔμοιαζε πιὰ μὲ τὸ νεαρὸ ἀξιωματικὸ ποὺ τὸν εἴδαμε στὴν ἀρχὴ τῆς διηγήσεώς μας νὰ πολεμᾶ στὸ πλευρὸ τοῦ ἀτρόμητου καὶ ἀφεγάδιαστου, ἱππότου Μπαγιάρ. Τριανταέξη χρόνια εἶχαν περάσει ἀπὸ τότε. Ὁ νέος τῶν εἰκοσιδύο χρόνων ἤτανε τώρα γέρος ἑξηντάρης. Δὲν ἦταν πιὰ ὁπολοχαγός, ἦταν στρατάρχης καὶ ἐπὶ πλέον, τιμητικῶς, αὐλάρχης τοῦ βασιλέως. Δὲν ἤτανε πια βαρῶνος, ἤτανε δούξ καὶ γερουσιαστής.

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο σ' ἕνα μεγάλο μισοσκότεινο θάλαμο, στολισμένο μὲ πορτραῖτα ἱπποτῶν, ὁ Ἄννας Μονμορανσύ, μισογυρμένος ἀπάνω σ' ἕνα μεγάλο μαῦρο ἀνάκλιντρο μὲ τὸ ἀριστερό του πόδι στηριζόμενο, σ' ἕνα ἐδώλιο ποὺ ἔφερε τὰ οἰκόσημά του, δεχόταν σὲ ἀκρόαση τοὺς ἀξιωματικούς του.

Ὁ πρῶτος ποὺ παρουσιάστηκε μπροστὰ στὸ Μονμορανσύ, ἦταν ἕνας γερμανὸς ἀξιωματικὸς σφιγμένος μέσα στὸ θώρακά του, σὰν καραβίδα μέσα στὸ ὄστρακό της. Τὸ πρόσωπό του ἦταν κατακόκκινο, ὥστε νὰ δικαιολογεῖται ἡ παρομοίωσίς μας.

— Ἄ, ἤρθες, *πάτερ Ἡμῶν !* εἶπε ὁ Μονμορανσὺ μὲ τὴ συνήθεια ποὺ εἶχε νὰ παραθέτῃ μέσ' στὴν κουβέντα διάφορες φράσεις ἀπὸ τὸ «Πάτερ ἡμῶν». Δὲ μέθυσες ἀκόμα, γουροῦνι μου ;... Καὶ τί μὲ θέλεις, *ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ;*

— Ἀφέντη, ἀπάντησε ὁ Γερμανὸς μιλώντας μὲ χροντρὴ προφορὰ τὰ γαλλικά. οἱ ἄντρες μου παραπονοῦνται ὅτι ἀρχίζει νὰ κάνει κρῦο καὶ ζητᾶνε μανδύες γιὰ τὸ χειμῶνα....

— Μανδῦες ;...Οἱ ἀχρεῖοι !...*Ἁγιασθήτω τὸνομά σου !*...θέλουν λοιπὸν νὰ μὲ καταστρέψουν ;...Πῶς σοῦ φίνεται ἡ ἀναίδεια τῶν ἀγυρτῶν αὐτῶν, φίλε Ρωβέρτε ;

Ὁ Ρωβέρτος Κέρ, ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα προσωπα τῆς διηγήσεώς μας, ἦταν ὁ γραμματεὺς τοῦ Μονμορανσύ. Καθόταν πίσω ἀπὸ τὸ γέρο δοῦκα σ' ἕνα τραπέζι γεμάτο ἀπὸ χαρτιά, τὰ ὁποῖα ταχτοποιοῦσε.

— Ὁ ἀφέντης μοῦ κάνει τὴν τιμὴ νὰ μὲ συμβουλευθῇ ; ρώτησε.

— Ναί, *Πάτερ Ἡμῶν !*...Θέλω ν' ἀκούσω καὶ τὴ γνώμη σου...

— Λοιπόν, ἀφέντη μου,ἀφοῦ θέλετε ν' ἀκούσετε καὶ τὴ γνώμη μου, δὲν πρέπει οἱ ἀνδρεῖοι αὐτοὶ ὁπλῖται νὰ ξεπαγιάσουν στὴν ὑπηρεσία σας...

— Πῶς !...Καὶ σύ !...φώναξε ὁ σταυλάρχης μανιώδης.*Μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν !*

— Οἱ μανδῦες δὲν θὰ σᾶς στοιχίσουν τίποτε, ἀφέντη μου, ἀπάντησε ὁ Ρωβέρτος.

— Καὶ πῶς θὰ γίνῃ αὐτό ;

— Ὑπάρχουν πεντακόσιοι πενῆντα μανδύες κατωκαίνουργοι ἀπὸ στερεὸ ὕφασμα ποὺ προέρχονται κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὴν Φλάνδρα στὸν πῦργο τοῦ Καντάλ...

— Τὶ διάβολο μοῦ ψέλνεις ;... Μὰ τὶς ὀπληγὲς τοῦ Χριστοῦ, μήπως ὁ κόμης Ρὰλφ Καντάλ κάνει ἐμπόριο τώρα...

— Ναί, ἕνα ἐμπόριο ποὺ θὰ τὸ ἐπιτηροῦσα, ἀφέντη μου, ἂν βρισκόμουν στὴ θέση σας !

— Ἐξηγήσου καλλίτερα...

— Χωρὶς ἄλλο δὲ θὰ ξέρετε. ἀφέντη, ὅτι ὁ κόμης Καντάλ εἶνε προτεστάντης...

— *Πάτερ Ἡμῶν !...* Ἂν εἶνε προτεστάντης θὰ κρεμασθῇ !...

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΩ

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΘΡΑΣΥΤΗΤΕΣ

Ἡ προκυμαία τοῦ δουκὸς ντὲ Λωζέν. Γιατὶ δὲν ἐπραγματοποιεῖτο; Πῶς ἔμαθε ὁ Λωζὲν τὸ μυστικό. Κάτω ἀπ' τὸ κρεββάτι τῆς κ. Μοντεσπάν. Τὶ ἄκουσε. Πῶς ἐξεδικήθη. Ἡ κ. Μοντεσπὰν λιποθυμεῖ !... Μιὰ σκηνὴ στὸ παλάτι. Ἡ στάσις τοῦ Βασιλέως. Ὁ Λωζὲν στὴ Βαστίλλη !...

Ὁ δοῦξ ντὲ Λωζέν, ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀνδρείους ἀξιωματικοὺς τοῦ Λουδοβίκου 14ου, εἶχε λάβει τὴν ὑπόσχεση ἀπὸ τὸν βασιλέα ὅτι θὰ ὀνομάζετο γενικὸς ἀρχηγὸς τοῦ πυροβολικοῦ. Ὁ πρωθυπουργὸς ὅμως Λουβουὰ, ἔφερνε κρυφὰ χίλια δυὸ ἐμπόδια στὸν διορισμὸν αὐτόν. Ὁ Λωζέν, ἐξαιρετικὰ ἀνυπόμονος ὅσον καὶ ὀξύθυμος, θέλοντας νὰ μάθῃ ποιὸς ἀντιπράττει στὸν διορισμό του, κατέφυγε στὸ ἑξῆς στρατήγημα :

Συνεδέθη ἐρωτικῶς μὲ μιὰ καμαριέρα τῆς εὐνοουμένης τοῦ βασιλέως, κυρίας ντὲ Μοντεσπάν, μιὰ μέρα δὲ κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγνώριζεν ὅτι ὁ βασιλεὺς θὰ ἐπεσκέπτετο τὴν εὐνοουμένη του στὸ δωμάτιό της, ἔπεισε τὴν φίλη του νὰ τὸν κρύψῃ κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι τῆς κυρίας της. Ἡ κυρία ντὲ Μοντεσπάν, φυσικά, ἀγνοοῦσε τὸ τέχνασμα αὐτό. Γιὰ νὰ μὴν ὑποψιασθῇ δὲ τὸ παραμικρό, ὁ Λωζὲν ἐφρόντισε νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ λίγη ὥρα πρὶν ἀπὸ τὴν βασιλικὴ ἐπίσκεψη, καὶ νὰ τὴν παρακαλέσῃ νὰμεσιτεύσῃ στὸν ὑψηλό της φίλο ὑπὲρ τοῦ διορισμοῦ του.

Κρυμμένος κατόπιν κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι, ἄκουγε θαυμάσια ὅλο τὸ διάλογο ποὺ διεμείβετο μεταξὺ τοῦ Λουδοβίκου καὶ τῆς εὐνοουμένης του.

Στὴν ἀρχή, ὁ Λουδοβῖκος παρεπονέθη ὅτι ὁ Λωζὲν ἂν καὶ τοῦ εἶχε ὑποσχεθεῖ πῶς δὲν θἄλεγε σὲ κανένα τίποτε γιὰ τὸν διορισμό του, ἄφησε ἐν τούτοις καὶ τοῦ ξέρνυγες λόγια κ' ἔτσι τὸ ἔμαθεν ὁ Λουβουά, ὁ ὁποῖος ἀντέπραττε πειὰ σ' αὐτὸ μὲ πεῖσμα... Τέλος ὁ Βασιλεὺς ἐδήλωσε μὲ νευρικότητα στὴ φίλη του ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ Λωζὲν δὲν εἶχε τηρήσει τὴν ὑπόσχεση ποὺ τοῦ εἶχε δώσει, οὔτε καὶ αὐτὸς θὰ ἐτηροῦσε τὴν δική του ὑπόσχεση.

Φαντάζεσθε πειὰ τὴν φούρκα τοῦ Λωζέν. ὁ ὁποῖος ἦταν ἀναγκασμένος νὰ τἀκούῃ ὅλ' αὐτὰ χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ βγάλῃ λέξη. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ τὸν ἐξώργισεν ἀκόμη περισσότερο ἦταν τὸ ὅτι ἡ κυρία ντὲ Μοντεσπάν, ἀντὶ νὰ λάβῃ τὸ μέρος του, ὅπως τοῦ εἶχε ὑποσχεθεῖ, ἐνίσχυε τοὐναντίον τὸν βασιλέα στὴν ἀπόφασή του...

Ὕστερ' ἀπὸ λίγο ὁ βασιλεὺς ἀπεχαιρέτησε τὴν φίλη του καὶ ἀνεχώρησεν, ἡδὲ κυρία ντὲ Μοντεσπὰν πέρασε στὸ διπλανὸ δωμάτιο τῆς τουαλέττας της γιὰ νὰ ἑτοιμασθῇ γιὰ τὸν ἀνακτορικὸ χορὸ ποὺ ἐδίδετο τὸ ἴδιο βράδυ. Ἡ καμαριέρα της ἐφρόντισε τότε νὰ βγάλῃ τὸν Λωζὲν ἀπὸ τὸν κρυψῶνα του, ἐπῆγε δὲ καὶ αὐτὸς νἀέτοιμασθῇ γιὰ τὸ χορό. συλλογιζόμενος μὲ ποῖον τρόπον θὰ ἐξεδικεῖτο τὸν βασιλέα καὶ τὴν φίλη του. Ἡ ὀργή του ἦταν τόση, ὥστε οὔτε στιγμὴ δὲν ἐσκέφθη τὶ τύχη τὸν ἀνέμενε ἐὰν ὁ βασιλεὺς ἐπληροφορεῖτο ποῦ εἶχε περάσει τὸ ἀπόγευμά του. Μόλις ἑτοιμάσθηκεν ὁ Λωζὲν ἔτρεξε πρὸς προϋπάντηση τῆς κυρίας ντὲ Μοντεσπάν, καὶ τὴν ἐρώτησεν ἐὰν εἶχε μεσιτεύσει στὸν βασιλέα ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἡ κυρία ντὲ Μοντεσπὰν τοῦ διηγήθηκε φυσικά, τὴν συνδιάλεξή της μὲ τὸν βασιλέα ὅπως ἤθελε. Ὁ Λωζὲν, τότε, ἀφοῦ τὴν ἄκουσε προσεκτικά, ἔσκυψε στὸ αὐτί της καὶτῆς ἐπανέλαβε λέξη πρὸς λέξη ὅλα ὅσα εἶχαν διαμειφθεῖ στὸ δωμάτιό της μεταξὺ. τοῦ βασιλέως καὶ αὐτῆς.

Ἡ κυρία ντὲ Μοντεσπὰν τὰ ἔχασε ! Ἐσυγχίσθηκε δὲ τόσο ἀπὸ τὶς ἀποκαλύψεις αὐτές, ὥστε ἐλιποθύμισε !

Μόλις συνῆλθεν, ἔσπευσε νὰ διηγηθῇ στὸν βασιλέα τὰ διαμειφθέντα μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ δουκός. Ἐστάθη ὅμως ἀδύνατον νὰ καταλάβῃ κ' αὐτὸς πῶς ὁ Λωζὲν εἶχε λάβει τόσο ἀκριβεῖς πληροφορίες.

Ὁ Λωζέν, ἐπλησίασε κατόπιν τὸν Λουδοβῖκο καὶ ἰταμότατα τοῦ ἐζήτησε νὰ τηρήσῃ τὸν λόγο ποὺ τοῦ εἶχε δώσει καὶ νὰ τὸν διορίσῃ γενικὸ ἀρχηγὸ τοῦ πυροβολικοῦ.

— Δὲν ἔχω κἀμμιὰ ὑποχρέωση νὰ τηρήσω τὸ λόγο μου, ἀπήντησεν ὁ Λουδοβῖκος, ἐφ' ὅσον καὶ σεῖς δὲν ἐτηρήσατε τὴν ὑπόσχεσή σας...

Ὁ Λωζὲν τότε, κατέρυθρος ἀπὸ τὴν ὀργή του, ἔσυρε τὸ σπαθί του καὶ τῶσπασε στὰ γόνατά του λέγοντας : — Δὲν μπορῶ νὰ ὑπηρετῶ πειὰ ἕναν πρίγκηπα ποὺ δὲν τηρεῖ τὸν λόγο του... Οἱ παριστάμενοι ἐχλώμιασαν. Ἡ προσβολὴ ἦταν βαρυτάτη. Ὁ Λουδοβῖκος ὅμως ἐφέρθη σὰν βασιλιᾶς.Μολονότι κατακόκκινος κι' αὐτὸς ἀπὸ τὴν ὀργή του, ἄνοιξε τὸ παράθυρο καὶ πέταξε ἔξω τὴ ράβδο του γιὰ νὰ μὴ χτυπήσῃ—καθὼς εἶπε — ἕνα ἀνεύγενῆ. Κατόπιν δὲ ἀπεσύρθη. Τὴν ἑπομένη ὅμως ὁ Λωζὲν συνελήφθη μέσα στὸ δωμάτιό του καὶ ὡδηγήθη στὴ Βαστίλλη !...